

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ**

вид дисципліни, шифр за ОП	<i>обов'язкова, ОК 8</i>
семестр	<i>перший</i>
кількість кредитів ЄКТС	<i>4 кредити ЄКТС, 120 годин</i>
форма підсумкового контролю	<i>диф. залік</i>
мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>
кафедра	<i>підприємництва та бізнес-адміністрування</i>
для здобувачів вищої освіти:	
рівень вищої освіти	<i>другий (магістрський)</i>
галузь знань	<i>07 Управління та адміністрування</i>
спеціальність	<i>076 Підприємництво та торгівля</i>
освітня програма	<i>Підприємництво торгівля та біржова діяльність</i>
форма навчання	<i>заочна</i>

2023–2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Розробники:

Ольга РУДАЧЕНКО, д-р. екон. наук, доцент, доцент кафедри ПтаБА

Робочу програму схвалено **на засіданні** кафедри підприємництва та бізнес-адміністрування

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає освітній програмі: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Гарант освітньої програми

Валентина СМАЧИЛО, д-р екон.наук,
доцент, професор кафедри П та БА

Заступник директора ННІЕіМ

Ірина ПИСАРЕВА, канд.екон.наук,
доцент

1. Мета дисципліни

Засвоєння теоретичних знань та набуття практичних навичок з питань специфіки бізнес-планування в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності в умовах функціонування сучасних ринкових відносин, враховуючи європейські стандарти.

2. Міждисциплінарні зв'язки

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на базові знання зі Стратегії підприємницької діяльності, Фінансовий ринок та біржову діяльність, Адміністрування податків у бізнес-структурах.

3. Результати навчання

Програмний результат навчання	Методи навчання	Форми оцінювання	Результати навчання за дисципліною
ПРН 3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.			РН 3.1 визначати основні поняття і види мотивації команди під час розробки бізнес-плану РН 3.2 вміти застосовувати методи мотивації команди при бізнес-плануванні
ПРН 6 Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.	Словесні, наочні практичні (пояснювально-ілюстративні); аудиторні та дистанційні; самостійна робота	Усне або письмове опитування; виконання письмових завдань (практичні завдання, роботи); тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE; прослуховування доповідей із самостійно вивчених тем за презентаціями, диф.залік	РН 6.1 вміти передбачати недоліки при складанні бізнес-плану задля забезпечення його якості у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності РН 6.2 вміти класифікувати та правильно обирати міжнародні фонди
ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на			РН 9.1 оцінювати європейські програми та гранти з розвитку та

<p>забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.</p>			<p>підтримки малого і середнього бізнесу в Україні задля подальшого стабільного функціонування діяльності власних суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності РН 9.2 вміти аналізувати міжнародні фонди, програми та проекти, які сприяють розвитку та підтримці підприємництва</p>
<p>ПРН 10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.</p>			<p>РН 10.1 бути здатними впроваджувати основні методи вирішення конфліктних ситуацій (проблемних питань) в команді при складанні бізнес-плану в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур РН 10.2 вміти впроваджувати в бізнес-план сучасні стандарти щодо оцінки ефективності проектів міжнародної технічної допомоги.</p>
<p>ПРН 12. Вміти застосовувати набуті знання для провадження підприємницької та торгової діяльності в сфері життєзабезпечення міста із врахуванням особливостей місцевого економічного розвитку, розробки стратегій та бізнес-планів суб'єктами підприємницької діяльності.</p>			<p>РН 12.1 вміти структурувати бізнес-план відповідно до європейських стандартів; РН 12.2 вміти правильно бізнес-плани при подачі проекту на грантові програми</p>

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 Європейські стандарти бізнес-планування

Змістовий модуль 1. Бізнес-планування в європейському вимірі економічного розвитку

Тема 1. Поняття, мета, завдання та особливості складання бізнес-плану

Тема 2. Сутність бізнес-планування на підприємстві

Тема 3. Корпоративна культура і мотивація команди

Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні основи формування європейських стандартів бізнес-планування

Тема 4. Класифікація та види бізнес-планів

Тема 5. Основні розділи бізнес-плану згідно міжнародних та вітчизняних стандартів

Тема 6. Особливості розробки бізнес-плану, включаючи стандарти UNIDO – Організації об'єднаних націй з промислового розвитку

Тема 7. Типові недоліки при складанні бізнес-плану

Змістовий модуль 3. Бізнес-планування в рамках європейських програм техніко-економічної допомоги

Тема 8. Визначення і класифікація фондів міжнародної технічної допомоги та основні особливості їх пошуку

Тема 9. Аналіз міжнародних фондів, програм та проектів, які сприяють розвитку та підтримці підприємництва в різних країнах світу

Тема 10. Рекомендації та стандарти щодо оцінки ефективності проектів міжнародної технічної допомоги

5. Структура навчальної дисципліни і розподіл часу

Змістові модулі	Кількість годин				
	усього	лек.	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ (семестр)	120	6	6	-	108
Змістовий модуль 1	30	2	2	-	26
Змістовий модуль 2	30	2	2	-	26
Змістовий модуль 3	30	2	2	-	26
КР	15	-	-	-	15
Підсумковий контроль	15	-	-	-	15

6. Теми лекцій

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Поняття, мета, завдання та особливості складання бізнес-плану	Огляд особливостей бізнес-плану. Визначення бізнес-плану вітчизняними вченими. Функції бізнес-плану.	1
Тема 2. Сутність бізнес-планування на підприємстві	Основні підходи до розробки бізнес-плану. Особливості при розробці бізнес-планів для різних організацій	1
Тема 3. Корпоративна культура і мотивація команди	Поняття і види мотивації. Моделі та теорії мотивації.	-
Змістовий модуль 2		
Тема 4. Класифікація та види бізнес-планів	Розподіл бізнес-планів за часом. Різновиди бізнес-планів. Основні види бізнес-планів. Розподіл за відношенням до дійсності.	1
Тема 5. Основні розділи бізнес-плану згідно міжнародних та вітчизняних стандартів	Перелік основних розділів бізнес-плану. Організаційна та фінансова структура бізнес-плану. Додатки в бізнес-плануванні.	1
Тема 6. Особливості розробки бізнес-плану, включаючи стандарти UNIDO – Організації об'єднаних націй з промислового розвитку	Міжнародний стандарт формування бізнес-плану UNIDO. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проєктів.	0
Тема 7. Типові недоліки при складанні бізнес-плану	Визначення негативних та позитивних сторін бізнес-планування. Перелік основних помилок. Типові недоліки, які можуть виникнути при складанні бізнес-плану.	0
Змістовий модуль 3		
Тема 8. Визначення і класифікація фондів міжнародної технічної допомоги та основні особливості їх пошуку	Визначення термінології «фонд». Міжнародні фонди для залучення іноземних інвестицій. Класифікація фондів за основними ознаками.	1
Тема 9. Аналіз міжнародних фондів, програм та проєктів, які сприяють розвитку та підтримці підприємництва в різних країнах світу	Перелік основних міжнародних програм. Підтримка підприємницьких задумів міжнародними програмами. Агентство США з міжнародного розвитку. Муніципальні партнери з економічного розвитку	1
Тема 10. Рекомендації та стандарти щодо оцінки ефективності проєктів міжнародної технічної допомоги	Оцінка інвестиційних витрат. Реалізація проєктів. Поточні витрати проєкту. Прямі матеріальні витрати	0

7. Теми практичних занять

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Поняття, мета, завдання та особливості складання бізнес-плану	Ознайомлення зі структурою бізнес-плану. Визначення рівня життєздатності та стійкості підприємства.	1
Тема 2. Сутність бізнес-планування на підприємстві	Побудова та розробка бізнес-плану. Виявлення сильних та слабких сторін фірми	1
Тема 3. Корпоративна культура і мотивація команди	Ознайомлення з мотивуючими та демотивуючими чинниками. Ланцюг: потреби - мотив - стимул – мотивація.	-
Змістовий модуль 2		
Тема 4. Класифікація та види бізнес-планів	Побудова та розробка бізнес-плану. Визначення основних розділів бізнес-плану.	1
Тема 5. Основні розділи бізнес-плану згідно міжнародних та вітчизняних стандартів	Побудова та розробка бізнес-плану. Проведення SWOT – аналізу.	1
Тема 6. Особливості розробки бізнес-плану, включаючи стандарти UNIDO – Організації об'єднаних націй з промислового розвитку	Побудова та розробка бізнес-плану. Огляд Європейських програм та грант з підтримки та розвитку малого і середнього бізнесу в Україні	-
Тема 7. Типові недоліки при складанні бізнес-плану	Розробка та впровадження бізнес-ідеї в життя фірми. Зниження ризиків підприємницької діяльності	-
Змістовий модуль 3		
Тема 8. Визначення і класифікація фондів міжнародної технічної допомоги та основні особливості їх пошуку	Визначення джерел фінансування обраної стратегії. Побудова та розробка бізнес-плану.	1
Тема 9. Аналіз міжнародних фондів, програм та проектів, які сприяють розвитку та підтримці підприємництва в різних країнах світу	Визначення джерел фінансування обраної стратегії. Конкретизація стратегії розвитку через систему кількісних і якісних показників. Побудова та розробка бізнес-плану.	1
Тема 10. Рекомендації та стандарти щодо оцінки ефективності проектів міжнародної технічної допомоги	Визначення джерел фінансування обраної стратегії. Зниження ризиків підприємницької діяльності	-

8. Індивідуальне завдання (КР)

Індивідуальне завдання передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх в науковому дослідженні.

Програмою навчальної дисципліни передбачено виконання контрольної роботи, що є складовою частиною самостійної роботи студента. Контрольна робота вважається зарахованим, якщо студент виконав завдання в повному обсязі та отримав відповідний результат (15 годин).

Метою КР є застосування знань студентів при вирішенні конкретного фахового завдання та вироблення вміння самостійно працювати з навчальною та науковою літературою, а також зміцнення теоретичних знань та розвинення практичних навичок вирішення економічних та організаційних питань.

9. Методи контролю та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль: усний контроль у вигляді фронтального опитування, поточне тестування, самостійні письмові роботи.

Підсумковий контроль: письмове завдання у вигляді тестування під час проведення диф.залику.

Структура навчальної дисципліни і розподіл балів

Змістові модулі	Максимальна кількість балів			
	усього	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ (семестр)	100		-	-
Змістовий модуль 1	20	15	-	5
Змістовий модуль 2	20	15	-	5
Змістовий модуль 3	15	10	-	5
Індивідуальне завдання	15	-	-	15
Підсумковий контроль	30	-	-	-

Види завдань, засоби контролю і максимальна кількість балів

Змістовий модуль 1		20
Практичне завдання №1 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)		5
Практичне завдання №2 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)		5
Завдання до самостійної роботи №1		5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ1		5
Змістовий модуль 2		20
Практичне завдання №3 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)		5
Практичне завдання №4 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)		5
Завдання до самостійної роботи №2		5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ2		5
Змістовий модуль 3		15
Практичне завдання №5 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)		5
Завдання до самостійної роботи №3		5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ3		5
Індивідуальне завдання (КР)		15
Підготовка розрахункової частини		10
Презентація та захист КР		5
Підсумковий контроль – диф.залік		30
Тест підсумкового контролю		15
Ситуаційна задача		15
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ		100

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Рівень компетентності	Чотирибальна/двобальна шкала	
		екзамен	залік
90-100	високий	відмінно	зараховано
82-89	достатній	добре	
74-81			
64-73	середній	задовільно	
60-63			
35-59	низький	незадовільно	не зараховано

10. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

Методичне забезпечення

ID дистанційного курсу дисципліни у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE ХНУМГ ім. О.М. Бекетова

<https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=1850>

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Європейські стандарти бізнес-планування : навч. посібник / О. В. Димченко, О. О. Рудаченко, В. М. Прасол, О. Д. Панова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 143 с.
2. Розділ 5. Європейські стандарти бізнес-планування. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. О. В. Димченко; [О. В. Димченко, О. Д. Панова, В. В. Коненко та ін.]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 432 с., С.133-148.
3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг.ред. д.е.н., проф. І.М. Сотник, д.е.н., проф. Л.М. Таранюка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
4. Кушнір Р. Б-бізнес. Покрокова інструкція створення системного, ефективного і прописаного бізнесу в Україні. Коло. 2019. 432 с.
5. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
6. Бізнес-планування : навч. посіб. / Македон В.В. Центр учбової літератури, 2020. 236 с.
7. Стандарти UNIDO для бізнес-плану [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ek-ua.com/business-plan/UNIDO_standards.pdf
8. Rhonda Abrams. SuccesSSful BuSineSS Plan secrets & strategies. PlanningShop Palo Alto, California. 2019. 444 p.
9. Doing Business-2020. Завдяки чому Україна піднялася в рейтингу на 64 сходинку. Економічна правда. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://cutt.ly/fgMtEo0>
10. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім О.М. Бекетова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>
11. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського: [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http:// www.nbuv.gov.ua/](http://www.nbuv.gov.ua/)

Обладнання, устаткування, програмні продукти

Освітній компонент не потребує спеціального матеріально-технічного обладнання.